УДК 657:004.9:334
JEL M41, O33, L26
DOI https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-12-15

Мискін Ю.І.
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економічної політики,
маркетингу та бізнес-аналітики,
Державний податковий університет
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8160-3262
Yurii Myskin
State Tax University

Краєвський В.М.
доктор економічних наук, професор,
декан факультету податкової справи, обліку та аудиту,
Державний податковий університет
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3513-3666
Volodymyr Kraevskyi
State Tax University

Скорик В.І.
здобувач бакалаврського рівня освіти,
Державний податковий університет
ORCID: https://orcid.org/0009-0002-2121-4473
Viktoriia Skoryk
State Tax University

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

DIGITALIZATION OF ACCOUNTING IN SMALL ENTERPRISES

Анотація. *У статті досліджено процес діджиталізації бухгалтерського обліку на малих підприємствах у контексті цифрової трансформації економіки. Розкрито двосторонній характер цифровізації обліку – автоматизацію рутинних процесів та формування цілісного цифрового середовища з використанням хмарних сервісів, BI-систем, інструментів штучного інтелекту та інтеграції з банківськими та державними платформами. Проаналізовано вплив цифрових технологій на ефективність облікових процесів, точність даних та якість інформаційної підтримки управлінських рішень, зокрема в умовах обмежених ресурсів малих підприємств. Особлива увага приділена специфіці діджиталізації у малому бізнесі: спрощеним обліковим процедурам, автоматизації рутинних операцій, електронній взаємодії з контрагентами й контролюючими органами, а також використанню аутсорсингових і хмарних сервісів. Окремо розглянуто перспективи застосування штучного інтелекту, блокчейн-технологій та Big Data для підвищення аналітичних можливостей малого бізнесу. Визначено основні виклики цифровізації, серед яких кіберризики, технічні збої та недостатній рівень цифрової компетентності персоналу. Обґрунтовано необхідність поетапного впровадження цифрових рішень, формування культури інформаційної безпеки та підвищення цифрових компетенцій працівників як умов ефективної та стійкої трансформації бухгалтерського обліку, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та адаптивності малих підприємств у цифровій економіці.*

Ключові слова: *діджиталізація, бухгалтерський облік, малий бізнес, обліково-аналітичне забезпечення, цифрові технології, хмарні сервіси.*

Abstract. Introduction. *At the current stage of economic development, the digitalization of accounting in small enterprises represents a crucial aspect of the broader process of economic transformation. Digital technologies are reshaping traditional accounting practices by enabling automation of routine operations, creating integrated digital environments, and providing real-time analytical support for managerial decision-making. The rapid evolution of cloud services, business intelligence systems (BI), artificial intelligence tools, and their integration with banking and governmental platforms highlight both opportunities and challenges for accounting in resource-constrained small businesses.* ***Purpose.*** *The purpose of the article is to examine the process of accounting digitalization in small enterprises, assess the impact of modern digital technologies on the efficiency and accuracy of accounting processes, and identify practical approaches to implementing digital solutions while managing associated risks.* ***Methods.*** *The research applies analytical, comparative, and synthesis methods. The analytical method is used to evaluate the theoretical and practical foundations of accounting digitalization; the comparative method contrasts approaches to digitalization in small and large enterprises; the synthesis method supports the formulation of conclusions and practical recommendations for enhancing digital accounting practices.* ***Results.*** *The study demonstrates that accounting digitalization in small enterprises has a dual dimension: automation of accounting processes and the creation of a comprehensive digital environment. Digital tools improve operational efficiency, reduce errors, enhance data accuracy, facilitate interaction with counterparties and regulatory authorities, and expand access to analytical capabilities. Advanced technologies, including artificial intelligence, blockchain, and Big Data, further strengthen managerial decision-making and strategic planning. At the same*

© Мискін Ю.І., Краєвський В.М., Скорик В.І., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

time, digitalization carries risks such as dependence on software and cloud platforms, cyber threats, technical failures, and insufficient digital competencies among personnel. The research emphasizes that small enterprises benefit primarily from tactical effects – streamlined procedures, automation of routine tasks, and efficient use of external digital services – while strategic integration and complex analytics are more relevant for large enterprises. ***Conclusion.*** *The digitalization of accounting in small enterprises emerges not only as a technological innovation but as a strategic direction for business development, enhancing transparency, efficiency, and competitiveness. Effective implementation requires a phased approach, the formation of a culture of information security, and continuous improvement of digital competencies among personnel. The study underlines the necessity of integrating digital accounting practices into small enterprise management to strengthen financial discipline and ensure adaptability within the evolving digital economy.*

Keywords: *digitalization, accounting, small business, accounting and analytical support, digital technologies, cloud services.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах формування цифрової економіки бухгалтерський облік стає ключовим інструментом забезпечення фінансової дисципліни, прозорості та оперативності управлінських рішень. Для малих підприємств, що функціонують за обмежених ресурсів та змушені швидко реагувати на зміни ринкового середовища, цифрові технології виступають засобом автоматизації облікових процесів, підвищення точності даних, оптимізації витрат та спрощення взаємодії з контрагентами, банківськими установами й контролюючими органами.

Водночас діджиталізація бухгалтерського обліку супроводжується ризиками, пов'язаними з залежністю від програмного забезпечення, хмарних сервісів, кіберзагрозами та недостатнім рівнем цифрової компетентності персоналу. Відсутність системного підходу до впровадження цифрових рішень і методичних рекомендацій підкреслює необхідність наукового дослідження процесів діджиталізації, що дозволить обґрунтувати ефективні стратегії трансформації обліку та підвищити конкурентоспроможність малих підприємств у цифровій економіці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток обліково-аналітичного забезпечення управління малим бізнесом пройшов значну трансформацію – від традиційного бухгалтерського обліку до інтегрованих цифрових систем управлінської аналітики. Наукові дослідження Р. Ф. Бруханського [7], С. Ф. Голова [2], Я. О. Ізмайлова [1], В. В. Муравського [3], Л. В. Нападовської [4], В. О. Осмятченка [1] та С. В. Шевчука [1] демонструють необхідність переосмислення функцій бухгалтерського обліку в умовах цифрової трансформації. Зокрема, у монографії під редакцією В. О. Осмятченка [1] зазначено, що цифрові технології забезпечують прозорість і контроль фінансових потоків, проте вимагають належної ресурсної підтримки малого бізнесу. В. В. Муравський [3] розробив концепцію комп'ютерно-комунікаційної форми обліку як нової парадигми інформаційного забезпечення, тоді як Р. Ф. Бруханський [7] та П. Р. Пуцентейло [7] підкреслили значення цифровізації для створення комплексного середовища обліку, аналітики та контролю, що сприяє підвищенню ефективності управління підприємствами.

У контексті дослідження діджиталізації в малому бізнесі, В. В. Новіков [5] відзначає, що цифрові технології підвищують швидкість і точність облікових процесів, хоча супроводжуються кіберризиками, а О. М. Петрук [6] наголошує на важливості управління ризиками цифровізації. На міжнародному рівні А. А. Алван [8] довів, що хмарні технології трансформують роль бухгалтера та аналітика, а Б. А. Прамука [9] і М. Пінасті [9] показали, що хмарні системи дозволяють гармонізувати інформаційні потреби малого бізнесу, водночас вимагаючи стандартизації процесів і підвищення цифрових компетенцій персоналу. Незважаючи на значні наукові напрацювання, питання цифрового обліково-аналітичного забезпечення управління малими підприємствами в українських умовах досі потребує глибшого вивчення, що обумовлює актуальність подальших досліджень.

Метою статті є осмислення впливу діджиталізації на облік малих підприємств.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становить сукупність загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, що забезпечують комплексний аналіз процесів діджиталізації бухгалтерського обліку на малих підприємствах. У процесі роботи застосовано методи аналізу й синтезу для узагальнення наукових підходів до цифрової трансформації обліку, індукції та дедукції – для формування теоретичних висновків щодо впливу цифрових технологій на облікові процеси, порівняльний метод – для виявлення відмінностей діджиталізації обліку на малих і великих підприємствах. Системний і структурно-функціональний підходи використано для дослідження бухгалтерського обліку як цілісної інформаційно-аналітичної системи в цифровому середовищі. Метод логічного узагальнення – для формулювання висновків і визначення перспектив подальших наукових досліджень.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі економічного розвитку діджиталізація бухгалтерського обліку розглядається у двох взаємодоповнюючих вимірах. У вузькому значенні вона ототожнюється з автоматизацією облікових процесів, коли цифрові інструменти замінюють ручну працю та забезпечують зростання швидкості й точності облікових операцій. У широкому розумінні діджиталізація виступає як цілісне цифрове середовище функціонування обліку, що включає використання хмарних сервісів, систем бізнес-аналітики (BI), інструментів штучного інтелекту, інтеграцію з банківськими та іншими зовнішніми інформаційними платформами. Динамічний характер такого середовища зумовлює постійну зміну технологічних рішень, унаслідок чого ключові інструменти діджиталізації обліку мають адаптивний і еволюційний характер.

Зміст та характеристику ключових технологій, що визначають сучасний етап діджиталізації бухгалтерського обліку, систематизовано в таблиці 1.

Аналіз наведених даних дає підстави стверджувати, що технологічна основа діджиталізації бухгалтерського обліку має складний, багатокомпонентний характер. Кожна з ключових цифрових технологій виконує спе-

Таблиця 1

Характеристика сучасних цифрових технологій

№	Назва технології	Характеристика
1	Автоматизація обліку	Використання програмного забезпечення та цифрових технологій для автоматичного виконання облікових операцій
2	Хмарні сервіси	Інтернет-платформи та програми, які працюють на серверах провайдерів і надають доступ до ресурсів (зберігання даних, програм, обчислювальних потужностей) через інтернет
3	Електронний документообіг	Система створення, обробки, підписання та зберігання документів у цифровій формі без використання паперових носіїв
4	Електронна звітність і держсервіси	Подання звітності до державних органів у електронній формі через спеціалізовані платформи
5	Інтеграція з банками	Автоматичний обмін фінансовими даними між бухгалтерськими програмами підприємства та банківськими системами
6	Аналітика та BI-системи	Інструменти бізнес-аналітики, що дозволяють перетворювати облікові дані на інформацію для прийняття управлінських рішень
7	Аутсорсингові цифрові сервіси	Передача частини облікових чи фінансових функцій зовнішнім компаніям
8	Штучний інтелект	Використання алгоритмів машинного навчання для автоматичного розпізнавання операцій, аналізу даних, прогнозування показників і виявлення помилок у бухгалтерських записах
9	Технології блокчейн	Система зберігання даних у вигляді послідовного ланцюга блоків
10	Big data	Обробка й аналіз великих масивів структурованої та неструктурованої інформації для виявлення закономірностей, оцінки ризиків і підвищення ефективності управління бізнесом

Джерело: сформовано авторами

цифічну функцію в межах трансформаційного процесу: автоматизація облікових операцій спрямована на усунення ручної праці та зниження ймовірності помилок; хмарні сервіси забезпечують мобільність, масштабованість і безперервний доступ до облікових даних; електронний документообіг сприяє скороченню паперових витрат і прискоренню інформаційних потоків; системи бізнес-аналітики та інструменти штучного інтелекту формують якісно новий рівень аналітичної підтримки управління.

Водночас діджиталізація зумовлює трансформацію не лише техніко-технологічної складової бухгалтерського обліку, а й його змістових, функціональних та аналітичних характеристик. За умов традиційної моделі облік переважно виконував обліково-контрольну функцію, тоді як у цифровому середовищі він еволюціонує в інтегровану інформаційно-аналітичну та управлінську систему. Така система здатна забезпечувати формування релевантної інформації для прийняття управлінських рішень у режимі реального часу, підвищуючи адаптивність підприємства до динамічних змін зовнішнього середовища.

При цьому, на відміну від великих підприємств, які використовують комплексні багатофункціональні автоматизовані системи обліку, малі компанії, як правило, обмежені у фінансових, кадрових та організаційних ресурсах. За таких умов актуалізується потреба у впровадженні простих у використанні, економічно доцільних і водночас достатньо гнучких цифрових рішень, здатних забезпечити належний рівень облікового супроводу господарської діяльності. Застосування таких інструментів дає змогу не лише підвищити продуктивність облікових процесів, а й посилити конкурентні позиції малих підприємств на ринку.

Бухгалтерський облік у малому бізнесі характеризується низкою специфічних ознак, що відрізняють його від обліку на середніх і великих підприємствах. Вони зумовлені масштабами діяльності, обсягами господарських операцій, чисельністю персоналу та особливостями організаційної структури управління. До ключових характеристик обліку суб'єктів малого підприємництва належать спрощений порядок ведення обліку, податково-орієнтований підхід, обмеженість ресурсного забезпечення, активне використання цифрових технологій, а також висока гнучкість і мобільність господарської діяльності.

Застосування спрощених форм обліку передбачає використання скороченого плану рахунків і складання фінансової звітності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та вимог податкового законодавства. Податково-орієнтований характер обліку забезпечує своєчасний і коректний розрахунок податкових зобов'язань, що має вирішальне значення для фінансової стабільності малих підприємств. Водночас обмеженість фінансових і кадрових ресурсів стимулює використання аутсорсингових моделей, онлайн-бухгалтерії та хмарних сервісів, які дозволяють оптимізувати документообіг і суттєво знизити витрати на ведення обліку.

Діджиталізація бухгалтерського обліку в малому бізнесі забезпечує автоматизацію повсякденних операцій – від формування первинних документів і обробки банківських транзакцій до нарахування заробітної плати та податкових платежів. Це сприяє зменшенню кількості помилок, підвищенню точності облікових даних, налагодженню електронної взаємодії з контролюючими органами та інтеграції з банківськими сервісами. Використання хмарних рішень і аутсорсингових моделей надає можливість здійснювати управління обліковими процесами незалежно від місця перебування та забезпечує додаткову економію ресурсів.

Важливою перевагою цифрових інструментів є розширення доступу малих підприємств до аналітичних можливостей, які раніше були характерні переважно для великих компаній. Автоматизоване формування управлінської звітності, візуалізація ключових фінан-

сових показників та прогнозування грошових потоків створюють інформаційну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень і підвищення фінансової стійкості бізнесу.

Подальший розвиток цифрових технологій, зокрема інструментів штучного інтелекту, блокчейн-рішень і технологій Big Data, суттєво розширює функціональні можливості бухгалтерського обліку в малому бізнесі. Штучний інтелект сприяє автоматизації рутинних операцій, інтелектуальній класифікації та перевірці облікових даних, підтримує прогнозування фінансових результатів і аналіз ризиків. Технологія блокчейн забезпечує прозору та захищену фіксацію господарських операцій у децентралізованих реєстрах, підвищуючи рівень довіри до облікової інформації. Використання Big Data дозволяє аналізувати значні обсяги внутрішніх і зовнішніх даних, створюючи підґрунтя для стратегічного прийняття рішень без необхідності впровадження складних та дороговартісних IT-систем.

На великих підприємств діджиталізація бухгалтерського обліку переважно орієнтована на масштабну інтеграцію інформаційних систем, комплексну автоматизацію бізнес-процесів і використання розвинених аналітичних інструментів у цілях стратегічного управління. Це забезпечує узгодженість фінансового, управлінського та аналітичного обліку, високу точність даних і розширені можливості прогнозування.

Натомість для суб'єктів малого підприємництва вплив діджиталізації має інший вектор розвитку та зосереджується на спрощенні облікових процедур, скороченні витрат на ведення обліку, автоматизації рутинних операцій і активному використанні зовнішніх цифрових сервісів. Пріоритетами для малих підприємств є оперативний доступ до облікової інформації, стандартизація процесів і раціональне використання ресурсів, тоді як глибока системна інтеграція та складна аналітика не завжди є першочерговими. Узагальнені особливості впливу діджиталізації на бухгалтерський облік малих підприємств представлено в таблиці 2.

Диференціація впливу діджиталізації на бухгалтерський облік у цілому та на облік суб'єктів малого підприємництва зумовлена насамперед відмінностями у масштабах інтеграції цифрових рішень і глибині аналітичного опрацювання інформації. Для великих підприємств цифрова трансформація створює передумови для отримання стратегічних переваг за рахунок комплексної автоматизації бізнес-процесів, інтеграції інформаційних систем та використання розвинених інструментів аналітики. Натомість для малих підприємств діджиталізація забезпечує переважно тактичні ефекти, що проявляються в оптимізації облікових процедур, цифровізації взаємодії з контрагентами й контролюючими органами, а також у скороченні витрат на ведення обліку.

У цьому контексті діджиталізація формує якісно нову модель бухгалтерського обліку, у межах якої інформаційні технології виступають не лише прикладним інструментарієм, а й цілісним середовищем функціонування облікової системи.

Водночас цифровізація має амбівалентний вплив на бухгалтерський облік. Поряд із суттєвими можливостями щодо підвищення ефективності, оперативності та прозорості облікових процесів вона генерує низку ризиків, які є особливо чутливими для суб'єктів малого підприємництва. До ключових переваг діджиталізації належать автоматизація облікових операцій, зниження трансакційних витрат, оперативний доступ до облікової інформації, зростання точності даних за рахунок мінімізації людського чинника, спрощення взаємодії з контрагентами та державними інституціями, а також розширення аналітичних можливостей управління.

Таблиця 2

Вплив технологій діджиталізації на бухгалтерський облік малих підприємств

№	Технологія	Вплив на облік малих підприємств
1	Автоматизація обліку	Зменшує потребу у складній обліковій структурі, переводить основні операції у стандартизований цифровий формат
2	Хмарні сервіси	Змінюють спосіб організації обліку – замість локальних систем облік здійснюється у віддаленому середовищі з мінімальними технічними ресурсами
3	Електронний документообіг	Переформатовує взаємодію з контрагентами та контролюючими органами, роблячи документообіг повністю цифровим
4	Електронна звітність і держсервіси	Формує залежність від державних цифрових платформ, стандартизує подання звітності
5	Інтеграція з банками	Впливає на оперативний облік фінансових операцій, забезпечуючи автоматичне відображення платежів і надходжень без потреби у складних внутрішніх системах контролю
6	Аналітика та BI-системи	Впливають на процеси контролю і прийняття рішень, надаючи базову аналітичну інформацію про фінансові результати та операції без складної інтеграції з масштабними системами
7	Аутсорсингові цифрові сервіси	Змінюють організаційну структуру обліку, фактично замінюючи внутрішню бухгалтерію зовнішніми онлайн-платформами або спеціалізованими компаніями, що призводить до залежності від зовнішніх постачальників послуг
8	Штучний інтелект	Змінює характер виконання облікових функцій, замінюючи рутинні операції (введення даних, класифікацію, перевірку) автоматизованими алгоритмами
9	Технології блокчейн	Впливають на форму ведення облікових записів, забезпечуючи фіксацію операцій у децентралізованих реєстрах
10	Big data	Впливають на процес прийняття управлінських рішень, інтегруючи в облік елементи базового аналітичного аналізу на основі доступних зовнішніх і внутрішніх даних без складних IT-систем

Джерело: сформовано авторами

Разом із тим процес упровадження цифрових технологій супроводжується певними ризиками, серед яких провідне місце займають залежність від програмного забезпечення та хмарних сервісів, загрози інформаційній і кібербезпеці, додаткові витрати на супровід і модернізацію цифрових рішень, імовірність технічних збоїв, а також складнощі адаптації персоналу до нових технологічних умов. Надмірна автоматизація та висока залежність від зовнішніх цифрових провайдерів можуть також формувати суттєві організаційні ризики. Успішність імплементації цифрових рішень у малому бізнесі значною мірою визначається рівнем цифрової компетентності персоналу, обґрунтованістю вибору програмних платформ і сервісів, а також застосуванням системного підходу до забезпечення інформаційної безпеки.

З метою узагальнення та систематизації основних переваг і ризиків діджиталізації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу відповідні аналітичні дані представлено в таблиці 3.

Таким чином, цифровізація облікових практик у діяльності малих підприємств має виражений синергетичний характер, поєднуючи значний потенціал підвищення ефективності з наявністю низки супутніх ризиків, ігнорування яких може нівелювати очікувані результати. Зокрема, зростання залежності від хмарних сервісів і зовнішніх цифрових платформ актуалізує проблеми захисту та конфіденційності облікових даних, тоді як недостатній рівень цифрової грамотності персоналу здатен обмежувати результативність використання сучасних інформаційних інструментів.

З метою мінімізації зазначених ризиків суб'єктам малого підприємництва доцільно застосовувати поетапний підхід до діджиталізації бухгалтерського обліку, який передбачає послідовний перехід від базової автоматизації облікових операцій до формування цілісної цифрової екосистеми управління. Важливими передумовами ефективної цифрової трансформації є також формування культури інформаційної безпеки, системне підвищення цифрових компетенцій персоналу та забезпечення своєчасного оновлення програмного забезпечення відповідно до змін нормативного середовища й технологічних стандартів.

Отже, діджиталізація бухгалтерського обліку постає не лише як технологічний процес, а як комплексний напрям стратегічного розвитку малих підприємств, що інтегрує ефективність, прозорість та інноваційність облікової діяльності. Її реалізація створює необхідні передумови для зростання конкурентоспроможності малого бізнесу, зміцнення фінансової дисципліни та поглиблення інтеграції суб'єктів господарювання у простір цифрової економіки України.

Таблиця 3

Можливості та ризики діджиталізації обліку малих підприємств

№	Технологія	Можливості діджиталізації	Ризики діджиталізації
1	Автоматизація обліку	Спрощує облікові процеси, забезпечує економію часу, зменшує людські помилки	Створює залежність від програмного забезпечення може призвести до збоїв у роботі обліку; у разі технічних неполадок можливе порушення обробки даних
2	Хмарні сервіси	Надає доступ до облікових даних з будь-якого місця, що дозволяє працювати віддалено	Підвищує ризик витоку конфіденційної інформації через злом або неправильну настройку доступу; залежить від стабільності та надійності провайдера
3	Електронний документообіг	Прискорює обмін документами, скорочує паперові витрати	Спричиняє ризик появи неточностей у документах через помилки введення або обробки даних; підвищує ризик несанкціонованого доступу до електронних документів
4	Електронна звітність і держсервіси	Швидко та своєчасно подає звітність, мінімізує помилки	Залежить від стабільності роботи державних платформ; створює ризик технічних збоїв або помилок під час автоматичної передачі даних
5	Інтеграція з банками	Автоматизує відображення фінансових операцій, контролює грошові потоки	Створює ризик несумісності форматів даних і затримок у передачі інформації; підвищує вразливість до кібератак під час обміну даними
6	Аналітика та BI-системи	Підтримує управлінські рішення, забезпечує контроль витрат і доходів	Потребує високої кваліфікації користувачів, а некоректне налаштування аналітичних моделей може спотворювати результати
7	Аутсорсингові цифрові сервіси	Знижує витрати на власну бухгалтерію, забезпечує доступ до професійних послуг	Знижує контроль за конфіденційністю облікової інформації, формує залежність від надійності стороннього виконавця
8	Штучний інтелект	Автоматизує рутинні операції, підвищує точності обліку	Виникає можливість помилкової класифікації даних, складність у перевірці алгоритмів і прийнятті відповідальності за рішення, згенеровані штучним інтелектом
9	Технології блокчейн	Гарантують достовірність і незмінність облікових записів, зменшують ризик шахрайства	Ускладнюють інтеграцію з традиційними системами обліку; потребують значних фінансових ресурсів для впровадження; обмежуються недосконалістю правового регулювання
10	Big data	Забезпечує можливість глибокого аналізу великої кількості даних і формування прогнозів	Потребує потужних технічних ресурсів для обробки інформації; створює ризик неправильного аналізу за відсутності належної кваліфікації фахівців

Джерело: сформовано авторами

Висновки. За результатами проведеного дослідження процесів діджиталізації бухгалтерського обліку на малих підприємствах доцільно сформулювати такі узагальнені висновки.

1. Аналіз ключових технологій діджиталізації засвідчив диференційований характер їх впливу на бухгалтерський облік залежно від масштабів діяльності підприємства. Для великих суб'єктів господарювання цифрова трансформація забезпечує формування стратегічних переваг шляхом глибокої інтеграції інформаційних систем та розширення аналітичної підтримки управлінських рішень. Натомість для малих підприємств пріоритетного значення набувають тактичні ефекти, що проявляються у спрощенні облікових процедур, автоматизації рутинних операцій і активному використанні зовнішніх цифрових сервісів.

2. Узагальнення можливостей і ризиків діджиталізації бухгалтерського обліку свідчить, що впровадження цифрових технологій створює значний потенціал для підвищення ефективності, точності та оперативності облікових процесів, розширення доступу до аналітичної інформації та посилення інформаційної підтримки управлінських рішень. Водночас цифровізація супроводжується низкою загроз, серед яких ключовими є залежність від програмного забезпечення та зовнішніх провайдерів, зростання кіберризиків, імовірність технічних збоїв, а також підвищені вимоги до рівня цифрової компетентності персоналу.

Перспективи подальших наукових досліджень доцільно зосередити на поглибленому аналізі впливу окремих цифрових технологій на ефективність облікових процесів у суб'єктів малого підприємництва, а також на розробленні прикладних рекомендацій щодо управління ризиками та забезпечення стійкої цифрової трансформації бухгалтерського обліку.

Бібліографічний список:

1. Бухгалтерський облік та оподаткування в умовах застосування інформаційних технологій: теорія і практика : монографія / В. О. Осмятченко, С. В. Шевчук, Я. О. Ізмайлов [та ін.] ; за заг. ред. В. О. Осмятченка ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. 394 с.

2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 190 с.

3. Муравський В. В. Комп'ютерно-комунікаційна форма обліку: монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 486 с.

4. Нападовська Л. В. Управлінський облік: монографія. Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2000. 450 с.

5. Новіков В. В. Диджиталізація бухгалтерського обліку малих підприємств. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 3 (105). С. 81–88. DOI: https://doi.org/10.26642/ema-2023-3(105)-81-88

6. Петрук О. М. Цифровізація бухгалтерського обліку: проблеми, ризики та напрями розвитку. *Економіка та держава*. 2020. № 11. С. 83–88.

7. Розвиток цифровізації обліку, оподаткування, аналізу і контролю в управлінні підприємствами : монографія / Р. Ф. Бруханський, П. Р. Пуцентейло [та ін.]. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2021. 194 с.

8. Alwan A. A. Effect of using Cloud Computing technology on the accounting job. *International journal of research in social sciences & humanities*. 2022. Vol. 12. No. 02. DOI: https://doi.org/10.37648/ijrssh.v12i02.022

9. Pramuka B.A., Pinasti M. Does cloud-based accounting information system harmonize small business needs? *Journal of information and organizational sciences*. 2020. № 1. Vol. 44. P. 141–156.

References:

1. Osmyatchenko V. O., Shevchuk S. V., Izmaylov Ya. O. et al. (2020). *Bukhhalters'kyy oblik ta opodatkuvannya v umovakh zastosuvannya informatsiynykh tekhnolohiy: teoriya i praktyka* [Accounting and taxation under the application of information technologies: theory and practice]. In V. O. Osmyatchenko (Ed.), Monohrafiya. Irpin: University of the State Fiscal Service of Ukraine.

2. Holov S. F. (2007). *Bukhhalters'kyy oblik v Ukrayini: analiz stanu ta perspektyvy rozvytku* [Accounting in Ukraine: analysis of the state and development prospects]. Kyiv: Tsentr uchbovoyi literatury.

3. Muravskyi V. V. (2018). *Komp'yuterno-komunikatsiyna forma obliku* [Computer-communication form of accounting]. Ternopil: TNEU.

4. Napadovska L. V. (2000). *Upravlins'kyy oblik* [Management accounting]. Dnipropetrovsk: Nauka i osvita.

5. Novikov V. V. (2023). Dydzhytalizatsiya bukhhalters'koho obliku malykh pidpryyemstv [Digitalization of accounting of small enterprises]. *Ekonomika, upravlinnya ta administruvannya*, 3(105), 81–88. DOI: https://doi.org/10.26642/ema-2023-3(105)-81-88

6. Petruk O. M. (2020). Tsyfrovizatsiya bukhhalters'koho obliku: problemy, ryzyky ta napryamy rozvytku [Digitalization of accounting: problems, risks and directions of development]. *Ekonomika ta derzhava*, 11, 83–88.

7. Brukhanskyi R. F., Putsenteilo P. R. et al. (2021). *Rozvytok tsyfrovizatsiyi obliku, opodatkuvannya, analizu i kontrolyu v upravlinni pidpryyemstvamy* [Development of digitalization of accounting, taxation, analysis and control in enterprise management]. Ternopil: VPTs "Universytets'ka dumka".

8. Alwan A. A. (2022). Effect of using Cloud Computing technology on the accounting job. *International Journal of Research in Social Sciences & Humanities*, 12(02). DOI: https://doi.org/10.37648/ijrssh.v12i02.022

9. Pramuka B. A. & Pinasti M. (2020). Does cloud-based accounting information system harmonize small business needs? *Journal of Information and Organizational Sciences*, 44(1), 141–156.

Дата надходження статті: 12.01.2026
Дата прийняття статті: 10.02.2026
Дата публікації статті: 02.03.2026